Schoolleidersregister PO

STERK STAALTJE Schoolleiderschap

Kenniskringdeelnemers Willy Smits en Mary-Ann van Hoof: ‘Met een goed netwerk krijg je meer voor elkaar’

Het Schoolleidersregister is druk bezig een kennisbasis op te bouwen. Dat gebeurt onder meer met kenniskringen: groepen schoolleiders die onder begeleiding van een expert een onderwerp uitdiepen, hun kennis bundelen en vervolgens ter beschikking stellen aan hun collega’s. Vorig jaar startten de eerste twee kenniskringen. Eén ervan heeft als thema ‘De school in een netwerksamenleving’. We vroegen twee deelnemers naar hun ervaringen.

Je zou denken: inschrijving in het schoolleidersregister PO is voorbehouden aan schoolleiders in het PO. Dat is niet (helemaal) waar. Neem Mary-Ann van Hoof. Mary-Ann is ‘ondersteuningseenheidmanager Noord van Samenwerkingsverband Meierij.’ Geen schoolleider dus, wel leidinggevende in het basisonderwijs. ‘Maar ik vind het Schoolleidersregister PO een inspirerende club en kon toch ingeschreven blijven in het register.’ Willy Smits is schoolleider van twee SO-cluster-4-scholen in Uden en Oss.

Kennis van de sociale kaart

Mary-Ann en Willy nemen beiden deel aan de kenniskring ‘De school in een netwerksamenleving’, die wordt geleid door Peter Sleegers. Waarom kozen ze voor deze kenniskring? Willy: ‘Omdat ik het een interessant onderwerp vind – en niet voor de herregistratiepunten. Ik wil beter begrijpen hoe een school functioneert in zijn omgeving. Ik heb in mijn werk als directeur altijd gestreefd naar goede relaties met de omgeving, maar vooral op gevoel en niet gebaseerd op kennis. Daar komt bij dat ik de opdracht heb gekregen om zowel in Uden als in Oss een specialistische voorziening te creëren: een samenwerking tussen cluster 4, cluster 3 en het speciaal basisonderwijs. Om die opdracht goed te kunnen uitvoeren, moet ik weten hoe de sociale kaart er uitziet. Wie zijn de spelers? Welke actoren hebben de meeste invloed en hoe kan ik me daarin positioneren? Daarom heb ik voor deze kenniskring gekozen.’

Kennis delen

Mary-Ann is geregistreerd bij het Schoolleidersregister PO op grond van de master Management van Cultuur & Verandering die ze deed. ‘Binnen die master heb ik een module over netwerken gevolgd; die vond ik heel interessant. Bovendien kende ik Peter. Ik dacht: als Peter een module over dat onderwerp gaat begeleiden, wordt het vast boeiend. Wat ook meetelde: via de kenniskring zou ik in contact komen met schoolleiders uit heel Nederland. Ik was nieuwsgierig naar hun opvattingen en hun manier van werken. Ik werk nu namelijk in de Bommelerwaard, in het rivierengebied. Daar heb ik te maken met een enorme diversiteit aan actoren in een groot netwerk. Er is de stad en er zijn kleine dorpen, vaak met maar één school. De ene keer een openbare, de andere keer een katholieke of een protestants-christelijke school. Er zijn zes verschillende besturen en twee gemeentes. Daarnaast heb ik te maken met jeugdzorg, speciaal onderwijs en mijn collega’s in de andere regio’s. Via de kenniskring hoop ik te leren hoe je – ook als je te maken hebt met zoveel partijen – een netwerk kunt opbouwen en samenwerking kunt stimuleren, ter verbetering van het totale onderwijsaanbod en dus in het belang van de kinderen.’

Tot nu toe is de kenniskring twee keer bijeengeweest. ‘Nou ja, bijeengeweest…, ’zegt Willy. ‘Vanwege corona vonden beiden bijeenkomsten online plaats. De eerste stond in het teken van kennismaking, tijdens de tweede hebben we literatuur besproken. Dat was leerzaam, omdat iedereen daarvan weer iets anders had opgestoken. De kop is er vanaf, nu gaan we in groepjes aan de slag met deelonderwerpen. We zijn nu per groepje bezig de centrale onderzoeksvraag te formuleren.’

Effectiever

Wie weet hoe een netwerk er uitziet, wat de factoren en wie de actoren zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden, kan effectiever werken, denken de twee. Mary-Ann: ‘Het is handig om in een netwerk te weten wie welke invloed heeft, zodat je zelf je eigen invloed kunt richten op de plek waar die het meeste effect heeft.’ Willy onderschrijft dat: ‘Het is belangrijk om te weten wie echt iets te vertellen hebben en wiens mening de doorslag geeft. De ene keer is dat de gemeente, de andere keer misschien een ambtenaar, een wethouder of het samenwerkingsverband. Je moet weten aan welk poppetje je moet trekken, duwen en masseren.’

Andere netwerken

Tien jaar geleden zou er vermoedelijk nog niet veel belangstelling zijn geweest voor een kenniskring met als thema ‘De school in de netwerksamenleving.’ Waarom nu wél? Mary-Ann: ‘Omdat de netwerken van vroeger zijn veranderd. Mijn moeder komt uit Kruisstraat, een buurtschap in de regio ’s-Hertogenbosch. Dat was vroeger één groot netwerk; iedereen hielp elkaar en was op elkaar betrokken. Veel netwerken zijn veranderd of verplaatst naar de virtuele wereld. Neem de opkomst van de sociale media. Mensen vinden ergens iets van en slingeren dat de wereld in. Je kunt niet zomaar stilzitten en dat allemaal over je heen laten komen, je zult er op de een of ander manier aan moeten deelnemen of op moeten reageren.’ Willy sluit zich daarbij aan. ‘Zonder netwerk is het lastig samenwerken en krijg je minder voor elkaar.’

Wat hoopt het tweetal dat de kenniskring hun oplevert? Willy: ‘Dat ik een goed beeld heb van welke spelers van belang zijn bij mijn streven om die specialistische voorziening op te tuigen.’ Mary-Ann: ‘Ik wil weten welke mensen ik bij elkaar moet brengen om iets voor elkaar te krijgen om samen de kar te trekken.’

Het Schoolleidersregister PO stimuleert de ontwikkeling van individuele schoolleiders en van de beroepsgroep. Om de kennisbasis voor schoolleiders actueel te houden organiseert het Schoolleidersregister PO kenniskringen. De kenniskringen bundelen kennis op een bepaald thema en gieten dit in een handzame vorm, zodat schoolleiders die kennis kunnen gebruiken in hun beroepspraktijk. Door de kenniskringen worden zo nieuwe professionaliseringsthema’s ontwikkeld. De bevindingen van de kenniskringen worden gebundeld en toegevoegd aan de kennisbasis van het Schoolleidersregister PO, voorzien van adviezen en bronverwijzingen. Het Schoolleidersregister PO ondersteunt en coördineert de kenniskringen. Meer informatie over de kenniskringen staat op de website.